

CESTA, PAVILJON

Bilo je rano jutro kad se spustio s autoceste na magistralu, a onda iza zavoja ugledao djevojku s podignutim palcem. Stajala je pred nekom krčmom, uz cestu, koja je nudila janjetinu, parking i prenoćište, ali trenutno nije bila otvorena. Čekala se sezona, tek je sredina travnja. Plastični stolci bili su vezani pod trijemom, prekriveni prozirnrom ceradom punom kišnice i sagnjila cvijeća.

Djevojka podiže torbu ispod prašnjavog oleandra i prilazi spuštenom prozoru automobila. Jutra su još svježja, naježila joj se koža na vratu. Ima vrlo kratku kosu i vrlo duge šiške, nosi jaknicu od tanke kože i prugastu suknju do koljena. Suknja leprša. I pramenovi kose lijepe joj se za lice dok govori. Ima velika usta.

– Paviljon ispod hotela Borak, na kupalištu?

– Objasnit ćeš mi, uđi, smrzla si se.

Makne s prednjega sjedala neke papire, dopola pojedena sendvič Montana i limenke Red Bulla koje su se kotrljale po podu.

– Sorry, auto je u neredu. Dugo putujem.

– Pa, mogu i ja vozit, ako ti nije glupo. Ne, bez zafrkancije, ako si jako umoran.

Meni nije problem, majke mi, jedanput sam vozila kombi do Brna bez stajanja, osim dva puta kad sam morala piškit, možda je bilo i tri, zapravo. Ej, jel te zamaram, a? Kako se zoveš?

Spustio je sjedalo i leškario, panoramsko razgledavanje obale – zamijenili su mjesta. Ona je vozila, vrtjela stanice na radiju, pjevala i pričala, pričala... Bože, kako je ta žena pričala, i koliko. Da nije bila lijepa, mislio bi da je luda.

Rekla je da se zove Zrinka, objasnila je i zašto, po nekoj teti koja je bila gotovo svetica, a umrla je mlada, al ona nije svetica, haha, ni u ludilu, iako je u biti dobra cura, a i ne misli umrijeti mlada, nije joj ni na kraj pameti, želi se zaljubiti u domu umirovljenika, negdje u šumici uz more, to bi bio okej kraj.

Treba završiti fakultet, prekinula je pravo na prvoj godini, ne pitaj, rimsko pravo je dotuklo, pa sociologija i ruski, to joj baš i nije ležalo, sad je na drugoj godini povijesti umjetnosti, voli renesansu, Kokoschku i Otona Glihu, zna da nema puno veze jedno s drugim, al tako

joj se sviđa, ona je iskrena, možda i previše, ljudi to ne cijene. Možda će imati malu galeriju ili će biti konceptualna umjetnica, ima već neke zanimljive ideje, daj reci mi kako ti se to čini...

Ruke su joj malene, zglobovi na prstima čvornati, ima neki prsten koji mijenja boje ovisno o raspoloženju, kaže, sad je ljubičast, jer je nemirna i strepi. Taj paviljon zapravo je od mamina polubrata, on je bio nekakav kipar, al tu više nitko ne dolazi, prije su bile izložbe, derneći, ona tu ljeti spava, ima pomoćni ležaj i vreću, mogao bi i ti prespavati, ako ti se ne žuri... zapravo, bolje ne, nekoga čeka... imaš li još koji Red Bull, pripali mi cigaretu. Ej, baš si zgodan, imaš lijepe obraze, koliko si visok?

Vozi u čarapama, goleme okrugle šlape gurnula je pod sjedalo. Kako hoda u tome? Ponekad u vožnji spusti sjenilo i pogleda se u zamrljano ogledalce. Kad iz sjenila ispadnu autokarte, ona se ne uzrujava. Uhvati rubove usana palcem i kažiprstom i razvuče ih prema dolje, pa se široko nakesi, prema gore.

Jedan joj je stomatolog, znanac inače, jučer pobrusio očnjake, bila je ponosna na svoje očnjake, koji su ujedno i dvojke, a to se inače zove, kako se ono zove – hipodoncija gornjih latelarnih sjekutića, da, bezveze, a slatko je bilo, kao vampirica. To ima jedna od sestra Arquette. Budala, zubar... A čime se ti baviš u životu i kamo putuješ? U, fak, jesi vidio kako mi je ovaj debil u bemveu uletio u škare, džisz! Čovječe. Ti samo kunjaš, razvedri se! Vjeruješ li u sudbinu?

Zrinka vjeruje u sudbinu, nije ga začudilo. Jedna žuta dokoljenka je spala i otkrila lijepi list na nozi. Je li zapazila da je promatra? Crne obrve, nos malo povijen, paperje u onoj udubini na zatiljku... Uskoro će skrenuti prema hotelu Borak, pa onda može i pješke do kupališta, prema paviljonu. Zato je vrlo važno da mu sad, dok još može, ispriča tu priču o sudbini. Takve ti priče, ne budi skeptičan, mogu promijeniti život.

Radi se o njoj i o tom tipu Darillu, Englezu. On joj je ošišao kosu. Bila je dovde, siječe kažiprstom leđa ispod lopatice. Naučio je skakati na glavu, važno je osloboditi se, nemoj misliti, skoči, što se više bojiš, lakše ćeš se ozlijediti. Važno je osloboditi se. Budi hrabra! Ja sam Darillov proizvod, tvrdi Zrinka, ovakva kakva sam sad, slobodno bi na meni moglo

pisati Darill's kao neka marka, *brand*, razumiješ!? Naučio je razne stvari, o onim stvarima razne stvari. Ona se smije, bljeskaju potkresani očnjaci. O my goodness...

Skreće kraj velike ploče s natpisom Hotel Borak i zaustavlja automobil. Mora mu to ispričati, jer, vidiš, suvremena tehnologija omogućava ti da utječeš na budućnost, svoju, izravno. Da točno odrediš svoju sudbinu!

Evo, ona je pretprošloga ljeta, kad se ludo zaljubila u Darilla, poslala sebi *mail* u budućnost, znaš za taj sajt? A ne?! Di ti živiš?! Pa uglavnom, odredili su današnji datum, 16. travnja 2006, tad je njegov rođendan.

Ona je napisala i klikom na *send* poslala današnjoj Zrinki:

Draga Zrinka,

ne zaboravi da se danas trebaš naći s Darillom u paviljonu i čestitati mu rođendan!

Ponesi dar!

Tadašnji Darill sebi je napisao i odaslao u budućnost *mail*, šesnaestotravanjskom, dvijetisućešestaškom Darillu:

Darill,

Your love is waiting for you in the pavillon, hurry up, she's got a present for you!

– Vidi, tu je dar – okreće se i izvlači iz torbe zamotuljak sa sjajnom vrpcom.

– Pa jesi li ga barem nazvala?

– Ma neee, ne razumiješ, ja nemam njegov broj, *e-mail*, adresu... Takav je bio dogovor. On je morao raščistiti neke stvari u životu i tako. I ja sam sad ipak zrelija nego prije dvije godine. Od danas ćemo biti skupa, dugo, mislim... zašto ne zauvijek!? Zauvijek je okej.

Dolje, ispod hotela, pružala se šetnica uz staro kupalište. Jugo je izbacilo alge i kamenje na obalu. Neki je čovjek bespomoćno gledao gajetu, vjerojatno svoju, kako se koprcu u valovima, na korpo mortu. Pomisli kako ljudi iz unutrašnjosti ne znaju ništa o životu uz

more. O toj strašno sporoj tuzi, koja ostaje iza čvrsto spuštenih zasuna ljeta. Odjednom se zatvara i odjednom se otvara život koji čuči iza blindiranih vrata, iza zastora pozornice. A potom: opereta.

Zamislio je Darilla koji je jutros, u svom *posh* stanu, možda kući, *semi-detached*, kao u čitanci iz engleskog jezika, podigao rolete prema *backyardu*, ustanovio da je dan opet oblačan i da bi trebalo posijati novu travicu i oplijeviti ruže, a potom uz kavu ili čaj, bolje čaj, koji mu je skuhalo žena (siguran je da Darill ima ženu koja mu se često obraća sa *darling*), u kućnom ogrtaču s izvezenim monogramom na prsima, otvorio *laptop* i pročitao pristiglu poštu. Potom se *darling* Darill odmaknuo od stola, otpio gutljaj čaja i blago nasmiješio. Bio je čitav dan pomalo rastresen, možda je čak u jednom trenutku razmišljao da taksistu kaže da ga vozi na Heatrow, na avion, ali onda su ga nazvali s posla da već kasni s tim projektom i on je uzdahnuo i povukao zauvijek zasun na onom ljetu kad je umalo, eh umalo, izgubio glavu.

Zrinka još naklapa o sudbini, o ljubavi, povlači čarapu do koljena, a grane na vjetru, vani, rogobore cinično: ta luckasta djevojka šetat će sama ovim kupalištem u novoj prugastoj suknji i ući će u napuštenost prašnjava paviljona puna uginulih kukaca i dugonogih pauka. Zavući će se u vreću iz koje će viriti samo kratko ošišana glava i, možda, umrijeti od straha. Ako se boji pauka. Ili samoće. A možda će samo kratko posjediti na klupici na kojoj joj je Darill nekoć grickao uho i šaptao kako je važno, iznimno važno, osloboditi se, biti hrabra... Potom će opet izaći na cestu, s druge strane magistrale, i podići palac.

– Idem ja sada. Bio si dobar dečko! Vozi polako! – poljubi ga u gornju usnu, prebaci torbu preko ramena, pa niz stazicu niže hotela u onim glomaznim šlapetinama.

– Pa zbogom... – pomisli on – Inače ja sam Ivan, visok sam 180 cm, ne bavim se ničim važnim, ne putujem nikamo posebno. Možda bi mi mogla praviti društvo...

Suknja i kožna jaknica i torba i svijetlo paperje u onoj udubini na zatiljku zamaknuli su za borove prema paviljonu.

Ivan zavrne ključ i u rikverc se popne prema magistrali.

Vozio je iza nekog kamiona s građevinskim materijalom. Na radiju su spikeri neumorno pričali kao da nikomu nije do pjesme. Kad je napokon pretekao taj dosadni kamion, sa stražnjega sjedala na pod je pao, omotan sjajnom vrpcom, dar za Darilla.

POSLOVNI PUT U TAMBURU

Svi su u firmi fasovali neku trbušnu virozu i tako je Mače, htjela-ne htjela, morala mene povesti u Tamburu po robu. Nikad prije nisam bila u Tamburi, iako je udaljena svega četiri sata vožnje od grada u kojem živim. Moje je tijelo treperilo pri pomisli na svjetla velegrada. Morala sam se praviti *cool* ispred Mačeta, jer ona je bila super *cool* mačka, a ja sam u najboljem slučaju mogla izigravati njezina psića.

Jutro je bilo rumeno i nježno. Plavi je kombi čekao pod trešnjom.

Pokušavala sam košticama pogoditi svoj palac u sandali. Mače me pogledala zakolutavši očima i bacila mi snop ključeva koji je pao na pod.

– Znaš onu francusku poslovicu, Haklberi? – pitala me. – Nije žvaka za seljaka.

Vozila sam praznom autocestom, a Mače je motala džoint. Prije deset ujutro bila je totalno napušena. Zrak je bio vruć. Cesta usijana. Poželjela se okupati i mi smo skrenule s autoceste u neku pripizdinu.

Bijaše to **ubava** pripizdina. Tamarini, pinije, obluci. Gomila račića poskakala je sa stijena u more. A more nas je zivkalo: Dobro jutro, curice!

Mače se skinula do gola, zagazila u plićak i rekla mi mrtva ozbiljna:

– Dobro kažu stari Indijanci, kad staviš prst u more, osjećaš vezu s cijelim svijetom.

Dok se ona praćakala, ja sam sjela na katran, pa sam skinula šorc i prala ga u plićaku. Bilo je još gore. Ruke su mi bile crne od katrana. I lice, jer sam brisala znoj.

Sad je i Mače izašla van i meni je bilo glupo piljit u šefičine sise, pa sam se skinula u gaćice i grudnjak i hitnula se u modru modrinu. Možda me opere.

Nadala sam se da će se obući, al nije. Smotala je još jednoga i mahnula mi da izađem.

Evo, puši, tutnula mi je smrduckavi smotuljak pod nos. Nikad prije nisam pušila travu.

Tako sam se zavidala da nisam osjećala ništa osim smijeha koji mi je u valovima dolazio iz trbuha. Mače nije bila osobito duhovita, ali moj radar za humor postao je odjednom vrlo istančan. Otkrila sam kako svaka riječ može biti smiješna, ako joj dopustiš. Sunce me pržilo, zemlja se hihotala, a onda se nebo pomiješalo s mojim mekanim mozgom i ja sam zaspala kao tuljanovo mlado.

Sljedeće što sam vidjela bilo je stopalo s crno lakiranim noktima koje me drmusalo po bedru:

– Diš' se Haklberi, majku mu, neko nam je popalio robu!

Gola Mače skakala je od grma do bora nimalo *cool* tresući sisama. Zbilja nam je neki manijak dok smo spavale ćopio odjeću, moje sandale i njezine nove pink nanule.

Glava mi je pucala ko da je u njoj drobljeno staklo. Srećom, torba s ključevima od kombija bila je cijelo vrijeme pod mojim licem. Čak mi je i cvijet s torbe ostavio fosil na faci.

– Jesus, na što ličiš – zamijaukala je šefica.

Vidjelo se da je u panici, jer je ko blesava zvrndala plažom i psovala fantomskog đavola koji nas je okrao. Predložila sam da sjednemo u kombi i u prvoj kući pokušamo zamoliti neku odjeću.

– Ja ću – kazala sam – pokucati i pitati.

Ona me odmjerila. Bila sam crvena od sunca i crna od katrana, u pepita gaćicama i *push-up*-grudnjaku iz kojeg se još cijedila slana tekućina. Počela je plakati. Histerično je jecala desetak minuta, onda je uzela ključeve i krenula prema kombiju. Pokušala sam je utješiti onom bjeloruskom: tko pita, ne skita. Ponovno je počela ridati.

Prva kuća na koju smo naišle imala je na sebi plavu zvijezdu. Mislila sam, ko crta plavu zvijezdu na kući, toga ni mi nećemo odveć iznenaditi.

U kući je živio uhati zvekan i njegova starica majka. Starica majka brala je bob u vrtu kad sam se pred njom uprizorila u svoj svojoj raskoši. Podigla je crni rubac s čela i pogledala me poluzainteresirano:

– A-a, još jedna kojoj su ukrali robu na plaži.

Mače je dobila muške gaće i žutu majicu na kojoj je pisalo ime nekog deterdženta, da ne reklamiram, a ja sam dobila kariranu pregaču koja mi se super slagala s pepita gaćicama. Uzela nam je po sto kuna za te štrance, ali znate onu austrougarsku: tko bira, masturbira. Ili nešto slično... Uglavnom – nismo baš imale izbora, pa smo bile zahvalne.

Stara nam je skuhalo kavu i ostavila nas u kuhinji s uhatim zvekanom. Zvekan se zvao Marko, imao je tridesetak godina i, kao i ostatak poštene mladosti u zemlji, živio na materinoj grbači. Mače se sjetila kako je nedavno na TV-u gledala belgijsku *Živu istinu* u

kojoj su prikazali kao izumiruću vrstu tridesetogodišnjeg Belgijca koji je, da se čudom načudiš, još živio s roditeljima.

Belgijac je u svoju obranu rekao:

– U Istočnoj Europi ima mnogo mladih koji žive s roditeljima i iza tridesete.

Naš uhati Marko u svoju je obranu rekao:

– Ma ja bih već odavno kidnuo, ali stara mi ne da. Tjera me da ljudima kradem robu s plaže, pa je onda preprodaje sljedećim žrtvama. Moj je san otići u Tamburu i zaposliti se kao konobar.

Ja sam rekla:

– Obriši suze, generacijo: ti nama naše krpice – mi tebi put u Tamburu!

Mače je rekla:

– Znaš onu balkansku, ako stvarno nešto želiš, čitav svijet se uroti da to i dobiješ.

Stvarno je *cool* ta Mače.

Predvečerje se nježno zlatilo. Zrikavci su zrikali. Pod orahom je čekao plavi kombi. U vrtu je stara nabadala taklje za pomidore.

Nas troje neopaženo smo uskočili u vozilo. Ubacila sam u prvu i nagazila po gasu. Kokoši su prhnule kokodačući, a naš je kombi veselo zabrazdio niz seoski makadam.

Marko se blentavo smiješio i pjevuckao pjesmu s radija. *Me And Bobby Mc'Gee*. Mače je digla noge i lagano motala. Htjela sam je pitati hoće li mene i ubuduće voditi na poslovni put, jer mislim da bi trebala. Nakon svega. Ali nisam pitala ništa.

Osjećala sam kako iz daljine trepere svjetla Tambure. Taj ritam ponavljalo je moje bezazleno i pomalo ludo srce.